

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM t. NV PLATTELANDS TV

(dossier nr. 2018/321)

BESLISSING nr. 2018/022

23 april 2018

In de zaak van VRM tegen NV Plattelands TV,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, *leden*

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 23 april 2018,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren van een regelmatige monitoring van de Vlaamse televisieomroeporganisaties, werden door de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties op 24 januari 2018 (17u tot 23u) aan een onderzoek onderworpen.

Het betreft hier onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma PlattelandsTV van NV Plattelands TV.

2. Op 12 maart 2018 legt de onderzoekscel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor aangaande mogelijke overtredingen van de regelgeving tijdens de bovengenoemde uitzendingen.

3. Op 26 maart 2018 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, NV Plattelands TV (hierna: PlattelandsTV), met maatschappelijke zetel Driemasten 109 te 8560 Wevelgem, in een procedure op tegenspraak te betrekken.

4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 27 maart 2018 aan PlattelandsTV meegedeeld.

5. PlattelandsTV bezorgt schriftelijke opmerkingen aan de VRM per e-mail van 16 april 2018.

6. PlattelandsTV maakt geen gebruik van de mogelijkheid om mondeling toelichting te geven op de zitting van 23 april 2018.

DE FEITEN

7.1. De onderzoeksceel stelt vast dat tijdens de onderzochte periode het programma 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2' wordt uitgezonden van 18u30 tot 18u55 en van 20u30 tot 20u55, met een duurtijd van ongeveer vijftientig minuten. Er wordt geen PP-logo getoond aan het begin noch aan het einde van het programma. Het programma wordt niet gesponsord.

Het programma bevat wedstrijdbeelden, interviews met ruiters en een item 'nieuwtjes op de beurs'.

Volgens de onderzoeksceel duurt dat item ongeveer zes minuten en worden er verschillende producten van de beurs getoond : Haygain van C&C Compleet, Podo Guard van Cavalor, zadelkamers op maat van Cavalo Concept, management software van Equicity en de veiligheidsapp Tagalo. Daarbij wordt telkens een kort interview afgenomen met de verkoper bij de desbetreffende stand.

7.2. De onderzoeksceel stelt vervolgens vast dat tijdens de onderzochte periode ook het programma 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan' wordt uitgezonden van 22u49 tot 22u57, met een duurtijd van ongeveer acht minuten. Er wordt geen PP-logo getoond aan het begin noch aan het einde van het programma. Het programma wordt niet gesponsord.

In voormeld programma worden Joachim Boudens en Gert De Mangeleer, de zakenpartners van het restaurant 'Hertog Jan', tijdens het programma geïnterviewd. De reportage brengt het nieuwe gebouw en de bijbehorende moestuin van 'Hertog Jan' uitgebreid in beeld. De zakenpartners spreken over de werking van 'Hertog Jan' en over het gebruik en het onderhoud van de moestuin. Vervolgens wordt ook de verantwoordelijke van de moestuin geïnterviewd en worden enkele groenten en bloemen besproken.

7.3. Volgens de onderzoeksceel bevatten beide programma's, 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2' en 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan', zoals uitgezonden tijdens de onderzochte periode, productplaatsing in de zin van artikel 2, 30°, van het Mediadecreet, maar wordt dit niet aangegeven door middel van een PP-logo.

Bijgevolg begaat de omroeporganisatie volgens de onderzoeksceel een inbreuk op artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet.

TOEPASSELIJKE REGELS

8.1. Artikel 2, 30°, van het Mediadecreet bepaalt:

“30° productplaatsing: elke vorm van audiovisuele commerciële communicatie die bestaat in het opnemen van of het verwijzen naar een product of dienst of een desbetreffend handelsmerk binnen het kader van een televisieprogramma;”

8.2. Artikel 99 van het Mediadecreet luidt als volgt:

“Productplaatsing is toegestaan ten aanzien van:

1° het opnemen of het verwijzen naar een product of dienst of een desbetreffend handelsmerk tegen betaling. In voorkomend geval is product plaatsing enkel toegestaan in (televisie)films, series, sportprogramma's en lichte amusementsprogramma's, met uitzondering van kinderprogramma's;

2° goederen of diensten die gratis worden geleverd, zoals productiehulp en prijzen, met het oog op de opname ervan in een programma. In voorkomend geval is productplaatsing toegestaan in alle soorten programma's, behoudens in alle kinderprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering kan dit verbod uitbreiden tot de kinderprogramma's van de andere omroeporganisaties.”

8.3. Artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet schrijft voor:

“De programma's die productplaatsing bevatten, voldoen aan al de volgende voorwaarden:

(...)

4° als het programma in kwestie is geproduceerd of besteld door de omroeporganisatie zelf of door een aan hem verbonden onderneming, worden de kijkers duidelijk gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing. Het programma in kwestie wordt in het begin en op het einde ervan, en als het na een reclamepauze wordt hervat, op passende wijze als zodanig aangeduid om verwarring bij de kijkers te voorkomen. De Vlaamse Regering kan daarover nadere regels bepalen.”

8.4. De artikelen 1 tot en met 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing bepalen:

“Art. 1. Omroeporganisaties wijzen de kijkers op de aanwezigheid van productplaatsing in de programma’s zoals vermeld in artikel 100, § 1, 4°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, door het tonen van het logo dat in de bijlage bij dit besluit is opgenomen.

Art. 2. De manier waarop het logo, vermeld in artikel 1, in beeld wordt gebracht, voldoet aan de volgende criteria:

1° het wordt op een duidelijke en contrasterende wijze gedurende ten minste vijf seconden ononderbroken in beeld gebracht in het begin van het programma, op het einde van het programma en na elke hervatting van het programma na een reclamepauze;

2° het wordt rechts bovenaan of rechts onderaan in beeld gebracht en voldoet aan de volgende minimumnormen:

a) grootte: 1) SD : breedte 35 px en hoogte 35 px;

*2) HD: - resolutie 720 lijnen : breedte 42 px en hoogte 42 px;
- resolutie 1080 lijnen : breedte 63 px en hoogte 63 px;*

b) kleur: 255 (R) 255 (G) 255 (B) / 0 (R) 0 (G) 0 (B);

c) transparantie: 45 %.

Art. 3. Het logo, vermeld in artikel 1, wordt op een neutrale manier in beeld gebracht. De aanduiding van de aanwezigheid van productplaatsing in een programma mag de producten of de diensten waarop de productplaatsing betrekking heeft, niet vermelden of vertonen.”

Bijlage. Het logo voor productplaatsing, vermeld in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing.

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

9.1. PlattelandsTV betwist de vaststellingen aangaande het programma 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2' niet en erkent de overtreding. Zij wenst er echter wel op te wijzen dat de omroeporganisatie geen enkele financiële vergoeding noch voordeel heeft ontvangen. Volgens PlattelandsTV is het integreren van het PP-logo door een menselijke onoplettendheid vergeten.

9.2. Ook wat het programma 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan' betreft, voert PlattelandsTV aan dat zij geen enkele financiële bijdrage noch voordeel heeft ontvangen. Volgens PlattelandsTV zoomt de reportage niet in op het restaurant of de promotie ervan als dusdanig. De reportage zou wel inzoomen op het concept van het kweken van eigen groenten en kruiden. De zogenaamde 'eigen kweek' is erg in trek bij toprestaurants. Vanuit landbouwooghoek wordt dit volgens de omroeporganisatie nauwlettend gevolgd en dat zou ook de reden van de reportage zijn. Voor landbouwers kan het volgens PlattelandsTV interessant zijn om te vernemen welke (vergeten) groenten marktpotentieel kunnen hebben.

B. Beoordeling

10.1. Overeenkomstig artikel 99 van het Mediadecreet is het omroeporganisaties toegestaan om programma's uit te zenden die productplaatsing bevatten, tegen betaling dan wel na gratis aanlevering van de betreffende goederen of diensten (zoals bij productiehulp). Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen.

10.2. Uit de vaststellingen van de onderzoekscel en de beelden blijkt dat de programma's 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2' en 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan', die tijdens de onderzochte periode werden uitgezonden, programma's zijn die productplaatsing bevatten.

Ook al stelt PlattelandsTV bij geen van beide programma's een financiële bijdrage te hebben ontvangen, toch betwist zij de aanwezigheid van productplaatsing niet in het programma 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2'.

10.3. Voor zover de omroeporganisatie dit zou betwisten voor wat betreft het programma 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan', blijkt uit de beelden en het onderzoek dat in het betrokken programma wel degelijk sprake is van productplaatsing. Het restaurant wordt immers zowel binnen als buiten in beeld gebracht waarbij de naam van de handelszaak meerdere keren uitdrukkelijk wordt vermeld en getoond. Er is dus sprake van het opnemen van of het verwijzen naar een handelsmerk en/of handelszaak binnen het kader van een televisieprogramma.

Dat die beelden dienen om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van natuurlijke personen of rechtspersonen die een economische activiteit verrichten, te promoten, in dit geval restaurant 'Hertog Jan' te Zedelgem, mag blijken uit het gegeven dat vier minuten van het acht minuten durende programma uitsluitend gewijd zijn aan de werking van het restaurant. Gedurende de eerste twee minuten van het programma komt de moestuin niet eens ter sprake, in tegenstelling tot het restaurant, dat met close-ups van het naambord, de zaal en de keuken, uitgebreid in beeld wordt gebracht.

Daar waar de moestuin wel ter sprake komt, is het voornamelijk om de meerwaarde ervan voor het restaurant aan te tonen : *“Gert kiest in zijn keuken heel bewust voor verse producten uit eigen streek en zet dat ook door in zijn eigen moestuin die het hele jaar door een onwaarschijnlijk aanbod van groenten, fruit en eetbare bloemen levert. Het is een belangrijk onderdeel van de gastronomische uitdagingen van Hertog Jan”, “De mensen zitten hier te eten. Ze zien de moestuin, ze zien de tuinmannen aan het werk dus da's echt een enorme meerwaarde”, “...met zicht op die moestuin, de groenten die gekweekt worden, die dan de dag zelf al op het bord komen. De mensen appreciëren dat en da's ook een beleving. Ze zeggen ook van het is zo leuk om efkes in die tuin te lopen voordat we aan tafel gaan en ze vatten het beter. Ik denk dat dat de meerwaarde hier is op deze locatie”.*

Daarnaast vindt de volledige opname van het programma plaats op de terreinen van restaurant 'Hertog Jan', een commerciële inrichting. De locatie waar gefilmd wordt, is onlosmakelijk verbonden met het product of de dienst die wordt getoond.

De locatie wordt klaarblijkelijk door de exploitanten ter beschikking gesteld met het oog op het realiseren van een reportage over restaurant 'Hertog Jan'. De omroeporganisatie heeft in dit geval toegang tot een complete setting met alle faciliteiten waarvan zij gebruikt heeft gemaakt. Hier is dan ook sprake van productiehulp, wat zoals hierboven al is aangehaald, een toegelaten vorm van productplaatsing is.

Uit bovenstaande volgt dan ook dat het programma 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan' voldoet aan de decretale definitie van productplaatsing, een vorm van commerciële communicatie.

11. Artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet bepaalt dat bij programma's met productplaatsing de kijkers duidelijk moeten worden gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing. Bij besluit van 10 september 2010 heeft de Vlaamse Regering hiervoor een specifiek logo goedgekeurd en de manier verduidelijkt waarop dit PP-logo in beeld moet worden gebracht.

Noch het programma 'Special Jumping Mechelen – aflevering 2', noch het programma 'Eten & Drinken : Moestuin Hertog Jan', worden op passende wijze door middel van een PP-logo aangeduid als programma's die productplaatsing bevatten. Hierdoor worden de kijkers niet gewaarschuwd voor het gebruik van productplaatsing in deze programma's.

Uit het voorgaande volgt dat PlattelandsTV met beide programma's, zoals uitgezonden tijdens de onderzochte periode, een inbreuk heeft begaan op artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet en artikel 2, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing.

12. Bij het bepalen van de sanctie kan de VRM niet voorbijgaan aan het feit dat PlattelandsTV eerder bij beslissing 2017/008 van 13 februari 2017 voor een gelijkaardige inbreuk werd gesanctioneerd.

Een administratieve geldboete van 500 euro is in voorliggend geval dan ook een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV Plattelands TV een inbreuk vast te stellen op artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 4°, van het Mediadecreet NV Plattelands TV een administratieve geldboete van 500 euro op te leggen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 23 april 2018.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.